

Akkoorden Leren Spelen – Voor Beginners op Piano & Keyboard

Door Bart Spruit

Voorwoord.....	3
Wat is een akkoord?.....	4
Majeur akkoorden uitgelegd	5
Overzicht majeure drieklanken	6
Mineur akkoorden en hun gevoel	7
Overzicht mineur drieklanken	8
Wat zijn omkeringen?	9
Bekende akkoordenschema's uit popmuziek.....	10
I – IV – I – V	11
Liedjes met vier akkoorden	12
Majeur toonladders en bijbehorende akkoorden	14
Akkoorden in andere toonsoorten spelen	15
Oefeningen om zelf te doen	15
De kwintencirkel.....	16
Extra: akkoorden per majeure toonsoort.....	19
Extra: Welke sfeer past bij welke toonsoort?	20

Pianovid.com

Voorwoord

Welkom! In dit boekje leer je stap voor stap hoe akkoorden werken. Je ontdekt hoe ze klinken, hoe je ze speelt op de piano of keyboard en hoe je ze kunt gebruiken in liedjes. Je hoeft nog geen noten te kunnen lezen. Deze uitleg is speciaal gemaakt voor jou als je net begint of als je muziek leuk vindt en meer wil leren.

*P*pianovid.com

Wat is een akkoord?

Een akkoord is een groepje van meestal drie toetsen die je tegelijk indrukt. Dat klinkt dan als één geheel. Een akkoord bestaat vaak uit een basisnoot (grondtoon), een tweede noot die een beetje hoger ligt (de terts), en nog een noot die nog iets hoger is (de kwint).

Er zijn twee hoofdsoorten:

* **Majeur**: deze klinken vrolijk

* **Mineur**: deze klinken wat verdrietiger

Je komt akkoorden tegen in bijna alle muziek: van pop tot klassieke muziek. Ze maken een liedje spannender en mooier.

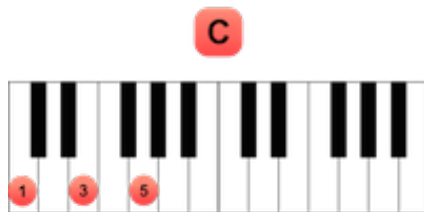
The logo for Pianovid.com, featuring a large, stylized blue 'P' followed by the text 'ianovid.com' in a smaller, blue, sans-serif font.

Majeur akkoorden uitgelegd

Een majeure akkoord klinkt blij. Het is opgebouwd uit drie noten:

- * De basisnoot (bijvoorbeeld C)
- * Vier halve tonen hoger (dat is E)
- * Nog eens drie halve tonen hoger (dat is G)

Samen is dat: **C – E – G**

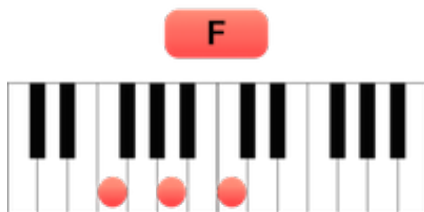

Andere voorbeelden:

- * G-majeur: G – B – D

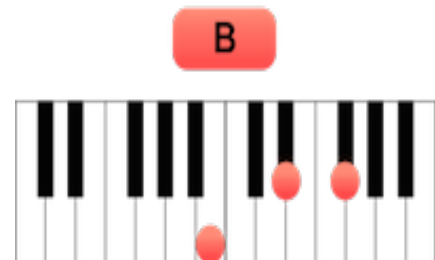
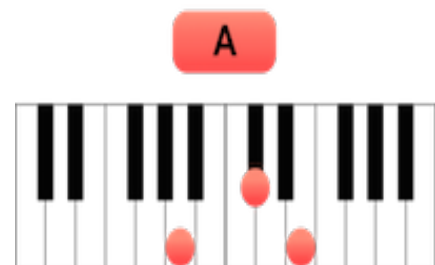
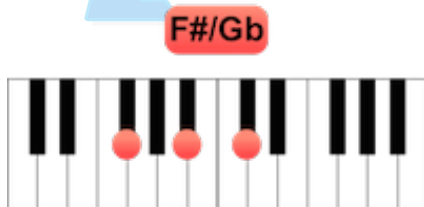
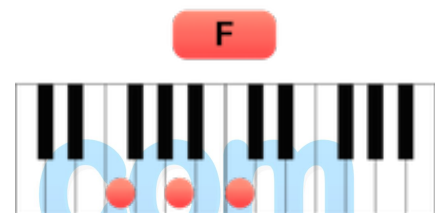
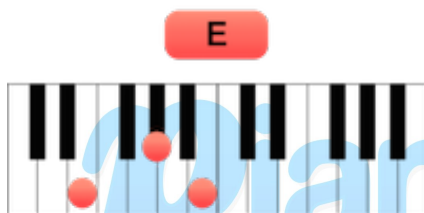
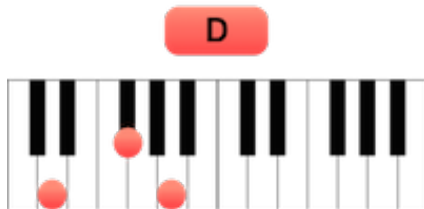
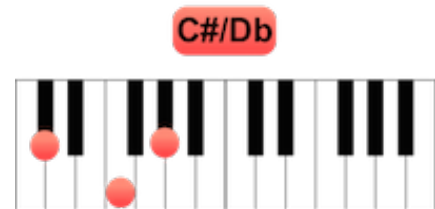
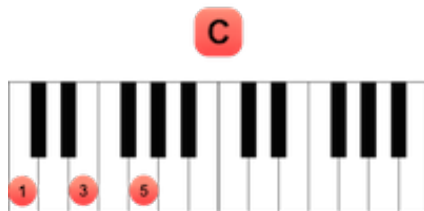

F- majeur: F – A – C

Overzicht majeur drieklanken

Een majeur drieklank in grondligging is een stapeling van een grote terts (4x een halve toon) met daarop een kleine terts (3x een halve toon).

Mineur akkoorden en hun gevoel

Een mineur akkoord klinkt wat somberder. De volgorde van de noten is net anders dan bij majeur.

- * De basisnoot (bijv. A)
- * Drie halve tonen hoger (dat is C)
- * Nog eens vier halve tonen hoger (dat is E)

Samen is dat: **A – C – E**

Andere voorbeelden:

- * D-mineur: D – F – A

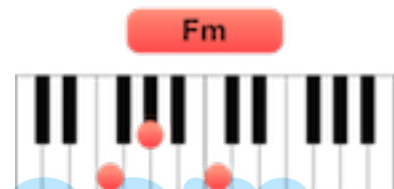
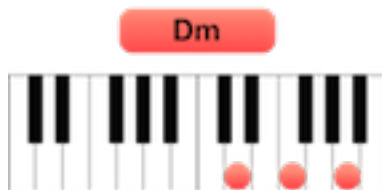
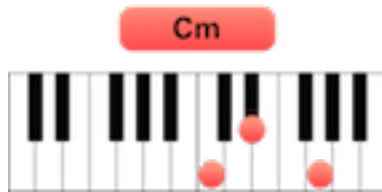

- * E-mineur: E – G – B

Overzicht mineur drieklanken

Een mineur drieklank in grondligging is een stapeling van een kleine terts (3x een halve toon) met daarop een grote terts (4x een halve toon).

Wat zijn omkeringen?

Op de vorige bladzijden heb je de grondliggingen van alle mineur en majeur drieklanken kunnen zien. Je kunt de tonen van deze akkoorden ook in een andere volgorde spelen. Dit heet omkeren van akkoorden. Om het je wat gemakkelijker te maken heb ik een paar illustraties van gangbare omkeringen van de gebruikte akkoorden erbij gezet.

Een akkoord kun je ook in een andere volgorde spelen. Dat noem je een omkering. Je gebruikt nog steeds dezelfde noten, maar je begint niet bij de laagste noot.

Voorbeeld bij C-akkoord (C – E – G):

* **Eerste omkering** : E – G – C

* **Tweede omkering** : G – C – E

Hierdoor klinken akkoorden wat anders en kun je makkelijker van het ene naar het andere akkoord gaan.

The logo for Pianovid.com, featuring a large, stylized blue 'P' followed by the text 'ianovid.com' in a smaller, blue, sans-serif font.

Bekende akkoordenschema's uit popmuziek

Veel liedjes gebruiken dezelfde volgorde van akkoorden. Als je die kent, kun je al veel nummers spelen.

Onderstaand schema hoor je heel veel. Het zijn de 1e, 6e, 4e en 5e toontrap van de toonladder van C. Indien je deze transposeert (in een andere toonsoort zet) kun je bijvoorbeeld de volgende liedjes al spelen:

- Girl on fire – Alicia Keys
- Total eclipse of the heart – Bonny Tyler
- Lambada
- Hallelujah – Leonard Cohen

C Am F G

II – V – I – IV

Dm G C F

pianovid.com

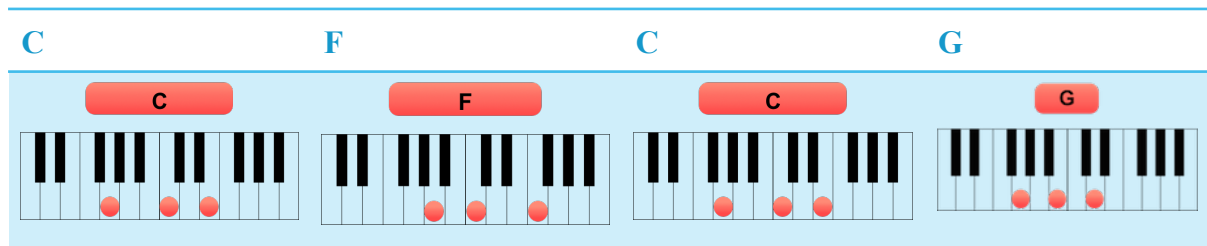
Deze opeenvolging van akkoorden is misschien nog wat minder bekend bij je, maar wordt in heel veel “Four chord songs” gebruikt.

-
- I want you back – Jackson Five
- Hello – Lionel Richie
- Take on me – Aha
- 50 ways to say goodbye – Train

I – IV – I – V

Nog een heel bekende. Onder andere gebruikt in:

- Paradise – Coldplay
- American Pie – Don McLean
- I only wanna be with you - Dusty Springfield

Tips

Niet alle liedjes staan in de toonsoort C majeur. Indien je al kunt transponeren, kun je zelf de progressies omzetten in een andere toonsoort. Voorbeeld:

C Am F G een hele toon hoger wordt D Bm G A.

Op die manier kun je zo goed als 90% van alle popmuziek spelen!

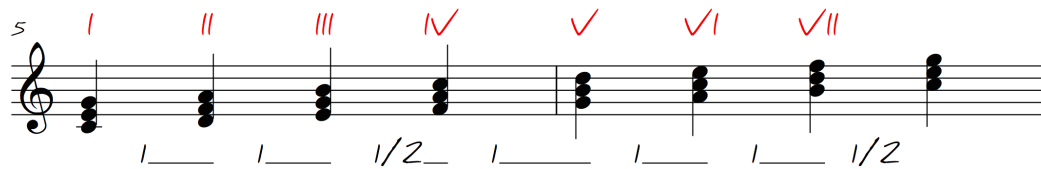
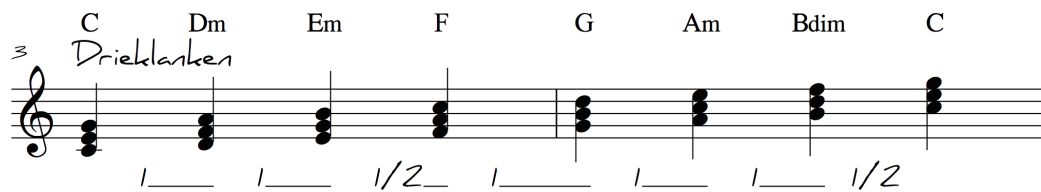
Liedjes met vier akkoorden

Lijst van populaire liedjes waarin dezelfde vier akkoorden gedurende het hele nummer worden herhaald. Elk akkoord in de lijst duurt 4 tellen. Pop- en rocknummers maken vaak gebruik van eenvoudige akkoordenschema's met een paar verschillende majeur- en mineurakkoorden.

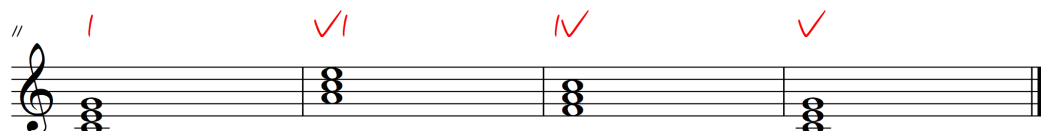
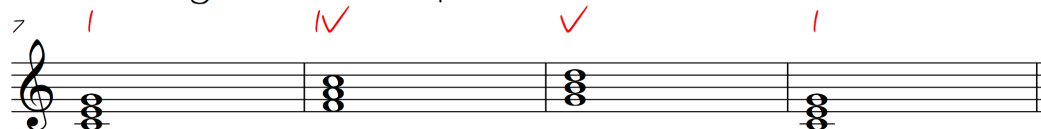
19-2000 - Soulchild Remix	Gorillaz	I G I F I C I G I
Abracadabra	Steve Miller Band	I Am I Dm I E I Am I
All Along the Watchtower	Jimmy Hendrix	I Cm I Bb I Ab I Bb I
Already Gone	The Eagles	I G I D I C I C I
Bitter Sweet Symphony	The Verve	I E I Bm7 I Asus4 I A I
Don't Worry Be Happy	Bobby McFerrin	I B I C#m I E I B I
Just the Two of Us	Grover Washington	I Db I C7 I Fm7 I Ab I
Love Me Again	John Newman	I Gm I Bb I Dm I C I
Mercy	Shawn Mendes	I Em I G I Bm I A I
Price Tag	Jessie J	I F I Am I Dm I Bb I
Safe And Sound	Capital Cities	I F I C I Am I G I
Save Tonight	Eagle Eye Cherry	I Dm I Bb I F I C I
Shackles	Mary May	I Gm7 I Cm7 I D7 I Gm7 I

Sunshine Reggae	Laid Back	I A $\flat$ I Cm7 I Fm7 I B $\flat$ m7 I
Takin' Care of Business	Bachman Turner Overdrive	I C I B $\flat$ I F I C I
Waterfalls	TLC	I E $\flat$ Δ I B $\flat$ add9 I D $\flat$ Δ I A $\flat$ I
What Is Love	Haddaway	I Gm I B $\flat$ I Dm I F I
Where Is the Love?	The Black Eyed Peas	I F I C I Dm I B $\flat$ I
Wicked Game	Chris Isaak	I Bm I A I E I E I
With or without you	Parcels	I F I Dm7 I Gsus4 I G I
With or Without You	U2	I D I A I Bm I G I
You Got the Love	Florence and the Machine	I A $\flat$ m I G $\flat$ I D $\flat$ I D $\flat$ I
Zombie	The Cranberries	I Em I C I G I D I

Majeur toonladders en bijbehorende akkoorden

I = Tonica (Thuis akkoord)
 IV = Subdominant (Onderweg)
 V = Dominant (Heimwee)
 VI = Versiering van eerste trap

Copyright © Pianovid.com

Akkoorden in andere toonsoorten spelen

Sommige liedjes zijn niet in C-majeur geschreven. Dan moet je de akkoorden veranderen. Dat heet transponeren.

Voorbeeld:

C – Am – F – G wordt één toon hoger: D – Bm – G – A

Zo kun je liedjes aanpassen aan de stem van een zanger of het instrument waar je mee samenspeelt.

Oefeningen om zelf te doen

1. Speel de akkoorden uit C-majeur: C, Dm, Em, F, G, Am, Bdim
2. Kies vier akkoorden en maak er je eigen volgorde van
3. Speel deze volgorde in een andere toonsoort
4. Probeer de omkeringen van deze akkoorden
5. Speel ze in verschillende ritmes (bijv. langzaam, swingend of als ballad)

Zelf iets verzinnen met akkoorden

Speel een akkoord met je linkerhand en probeer met je rechterhand een melodie te maken. Je kunt ook akkoorden een voor een spelen in plaats van tegelijk (dat heet arpeggio). Probeer een eigen stijl te vinden en te spelen met het ritme.

Vragen die vaak gesteld worden

****Wat is het verschil tussen majeur en mineur?***

Majeur is vrolijk, mineur klinkt wat verdrietiger.

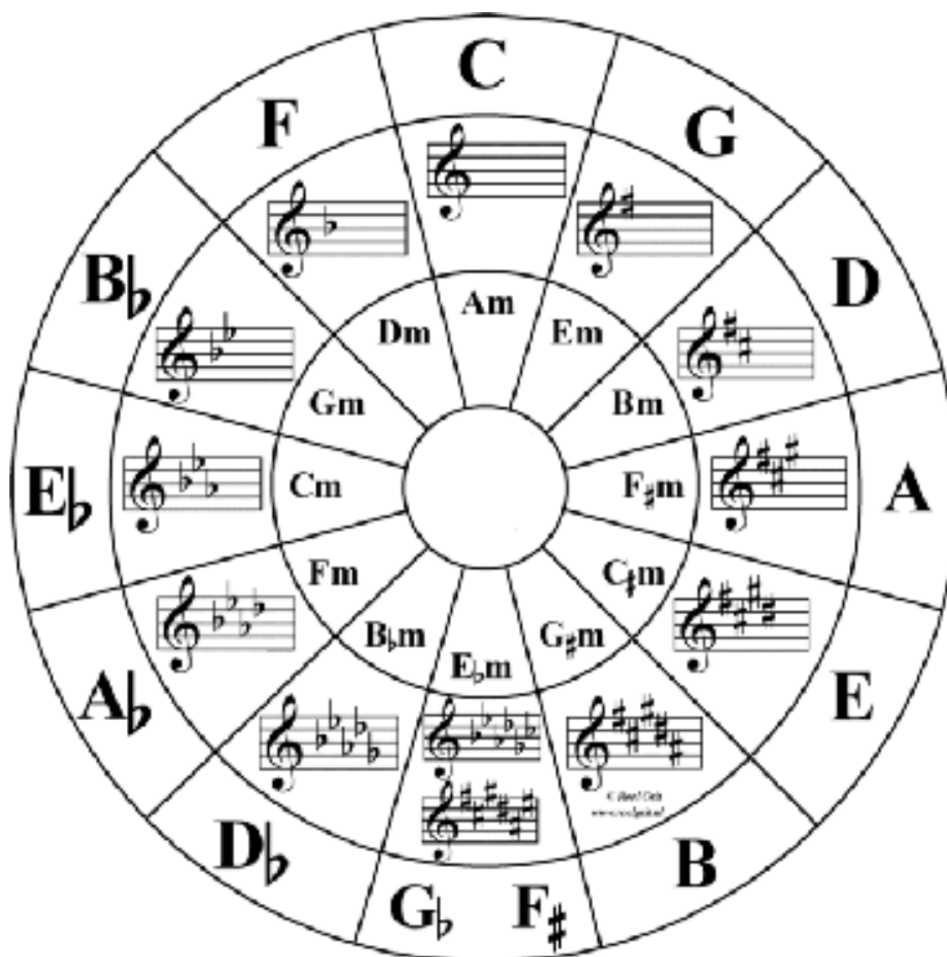
****Moet ik noten kunnen lezen?***

Nee hoor. Als je akkoorden leert herkennen, kun je al veel spelen.

****Kan ik hiermee ook mijn eigen liedjes maken?***

Zeker! Je kunt beginnen met een paar akkoorden en daarop iets verzinnen.

De kwintencirkel

De kwintencirkel: wat is het en waarom helpt het jou als beginnende pianist? Als je net piano leert spelen, kom je al snel begrippen tegen zoals 'toonsoort' en 'akkoord'. De kwintencirkel is een handig hulpmiddel om deze dingen makkelijker te leren en te onthouden. In dit artikel leggen we uit wat de kwintencirkel is, hoe je hem gebruikt en waarom het jou helpt bij het pianospelen.

Wat is de kwintencirkel?

De kwintencirkel is een cirkel waarin alle toonsoorten staan, op een logische manier naast elkaar. Elke stap op de cirkel is een kwint (vijf noten) hoger of lager dan de vorige.

Bovenaan de cirkel staat meestal C majeur. Dit is een toonsoort zonder kruizen of mollen. Als je rechtsom gaat, kom je toonsoorten met kruizen tegen: G majeur (1 kruis), D majeur (2 kruizen), enzovoort. Ga je linksom, dan kom je toonsoorten met mollen tegen: F majeur (1 mol), Bes majeur (2 mollen), enzovoort.

Waarom is de kwintencirkel handig?

Als je een liedje speelt, staat er vaak boven de notenbalk in welke toonsoort het is. Door de kwintencirkel te gebruiken, zie je snel welke kruizen of mollen bij die toonsoort horen. Je hoeft ze dan niet allemaal uit je hoofd te leren!

Ook kun je met de kwintencirkel makkelijk zien welke akkoorden goed bij elkaar passen. Dit is handig als je wilt improviseren of je eigen muziek wilt maken.

Hoe gebruik je de kwintencirkel op de piano?

1. Toonsoorten leren
 - Begin bij C majeur (geen kruizen of mollen).
 - Ga rechtsom voor toonsoorten met kruizen: G, D, A, E, B, Fis, Cis.
 - Ga linksom voor toonsoorten met mollen: F, Bes, Es, As, Des, Ges, Ces.
 - Gebruik ezelsbruggetjes, zoals “Geef Die Aap Een Bromfiets, Cis Ka” voor toonsoorten met kruizen.
2. Akkoorden oefenen
 - Speel akkoorden die naast elkaar staan in de cirkel, bijvoorbeeld C – F – Bes.
 - Probeer ook akkoorden te spelen die verder uit elkaar staan, zoals C – G – Dm – Am. Dit is een bekende akkoordenreeks in veel liedjes.
3. Oefenen met toonladders en melodieën
 - Speel de toonladder van elke toonsoort in de cirkel.
 - Probeer een simpele melodie in verschillende toonsoorten te spelen.

Creatief met de kwintencirkel

De kwintencirkel is niet alleen nuttig voor het leren van toonsoorten en akkoorden. Je kunt er ook mee improviseren of zelf muziek maken. Zo ontdek je welke akkoorden goed bij elkaar passen en krijg je meer plezier in het pianospelen.

Tips om te oefenen

- **Speel toonladders:** Oefen de majeurtoonladders van de toonsoorten in de cirkel.
- **Speel akkoorden:** Probeer de drieklanken van elke toonsoort te spelen.
- **Improvisatie:** Speel een simpele melodie en probeer deze in verschillende toonsoorten te spelen.
- **Compositie:** Maak je eigen muziekstuk met behulp van de kwintencirkel.

Samenvatting

De kwintencirkel is een superhandig hulpmiddel voor beginnende pianisten. Het helpt je om toonsoorten en akkoorden te leren en te onthouden. Door regelmatig met de cirkel te oefenen, word je beter in het lezen van bladmuziek, het spelen van akkoorden en het improviseren. Laat de kwintencirkel je helpen om steeds beter te worden op de piano!

*P*pianovid.com

Extra: akkoorden per majeur toonsoort

C	Dm	Em	F	G	Am	Bdim
G	A	Bm	C	D	Em	F#dim
D	Em	F#m	G	A	Bm	C#dim
A	Bm	C#m	D	E	F#m	G#dim
E	F#m	G#m	A	B	C#m	D#dim
B	C#m	D#m	E	F#	G#m	A#dim
F#	G#m	A#m	B	C	D#m	E#dim
F	Gm	Am	Bb	C	Dm	Edim
Bb	Cm	Dm	Eb	F	Gm	Adim
Eb	Fm	Gm	Ab	Bb	Cm	Ddim
Ab	Bb	Cm	Db	Eb	Fm	Gdim
Des	Esm	Fm	Gb	As	Bbm	Cdim

Pianovid.com

Extra: Welke sfeer past bij welke toonsoort?

Elke toonsoort heeft zijn eigen gevoel:

- * C-majeur: helder en neutraal
- * D-majeur: vrolijk en sterk
- * A-mineur: zacht en droevig
- * E-mineur: mysterieus

Zo kies je makkelijker een toonsoort bij een bepaald lied of gevoel.

Hopelijk heb je met deze gids een goede start gemaakt. Blijf oefenen, ontdek nieuwe liedjes en geniet van het muziek maken!

The logo for Pianovid.com features a large, stylized blue letter 'P' followed by the text 'ianovid.com' in a smaller, blue, sans-serif font. The entire logo has a subtle drop shadow effect.